

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July - 2026

Course	: Diploma Course	Date	: 06/07/2026
Subject Code	: DYS-01	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: મહર્ષિ પતંજલિ યોગદર્શન- સિદ્ધાંતિક અભ્યાસ	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

- પ્રશ્ન-1 ચિત્તવૃત્તિનિરોધના ઉપાયો- અભ્યાસ અને વૈરાગ્યને સવિસ્તર સમજાવો. 14
- અથવા
- સંપ્રજ્ઞાત અને અસંપ્રજ્ઞાત સમાધિ વિશે વિસ્તારપૂર્વક છણાવટ કરો.
- પ્રશ્ન-2 યોગદર્શનને આધારે ઈશ્વરનું સ્વરૂપ વર્ણવો. 14
- અથવા
- સ્વાધ્યાય, ઈશ્વરપ્રણિધાન અને ક્રિયાયોગનું ફળ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-3 પાંચેય ક્લેશોને અવસ્થાઓ સહિત સમજાવો. 14
- અથવા
- પ્રકૃતિ અને પુરુષનું સ્વરૂપ વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-4 યમ-નિયમના પાલનથી મળતા ફળને પાતંજલ યોગદર્શનના સૂત્ર સહિત સમજાવો. 14
- અથવા
- અષ્ટાંગયોગના બે ચરણ - ધારણા અને ધ્યાનને સમજાવો.
- પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14
1. ચિત્તની ભૂમિકાઓ
 2. યોગમાર્ગમાં આવતાં અંતરાયો
 3. મૈત્રીકરુણામુદિતોપેક્ષાણાં સુખદુઃખપુણ્યાપુણ્યવિષયાણાં ભાવનાશ્ચિત્તપ્રસાદનમ્ । (યોગસૂત્રમ્, ૧.૩૩) સસંદર્ભ સમજાવો.
 4. વિવેકી પુરુષો માટે સુખ અને દુઃખનું સ્વરૂપ
 5. ઋતમ્ભરા તત્ત્વ પ્રજ્ઞા । (યોગસૂત્રમ્, ૧.૪૮) સસંદર્ભ સમજાવો.
